

КОНКУРС ЗА ИДЕЕН ПРОЕКТ

НА АРХИТЕКТУРНО-ХУДОЖЕСТВЕН ЕЛЕМЕНТ В ГРАДСКАТА СРЕДА,
СИТУИРАН НА ГЛАВНАТА ПЕШЕХОДНА АЛЕЯ В ЦЕНТЪРА НА БРАЦИГОВО

КРАЕН СРОК – 1 СЕПТЕМВРИ 2021 г.

Конкурсът е за част от архитектурния форум „Каменият поток на времето“, организиран от Камарата на архитектите в България, Регионалната колегия София област, съвместно с Община Брацигово и партньори, който ще се проведе от 9-и до 11-и септември 2021 г. в гр.Брацигово.

КОНЦЕПЦИЯ

Целта на конкурса е да се създаде проект за иновативен и естетически издържан архитектурно-художествен елемент, който да допълва пространствената рамка на пешеходната алея в града, превръщайки се в своеобразен символ и нов знаков елемент, носейки послание, свързано с темата на архитектурния форум „Каменият поток на времето“ – смисълът на творческата следа, която провокира, стимулира, възражда и променя. Проектът следва да кореспондира с пространствената зона, като се вписва хармонично в околната среда на алеята и сградите около нея. Освен декоративно, проектната разработка може да има и функционално предназначение, по преценка на авторите, спазвайки

техническите изисквания и условия в заданието.

Проектът, класиран на първо място, ще бъде реализиран и поставен на предвиденото място в главната пешеходна алея на града, като организаторите си запазват правото да не се присъжда награда, ако журито не стигне до окончателно единодушно решение.

С участието си в настоящия конкурс участниците изрично се съгласяват, че Община Брацигово придобива прехвърлимите

имуществени авторски права върху наградените проекти и може свободно да ги запази и използва при спазване на изискванията на закона, както и че Община Брацигово има правото да премести, премахне или използва по друг начин реализираното в следствие на проекта, без да информира автора.

Неотчуждимите авторски права върху всяка част от проекта остават собственост на проектанта. При използване на проекта победител за изложби, публикуване в пресата, архив и други, авторът задължително се споменава.

КАБ

ПОКАНА

ЗА ПУБЛИЧНО ОБСЪЖДАНЕ НА ОТЧЕТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА БРАЦИГОВО ЗА 2020 ГОДИНА

На основание чл. 14 и чл. 21, ал.1, т. 6 от ЗМСМА, във връзка с чл. 140, ал. 4 от Закона за публичните финанси, в качеството си на председател на Общински съвет – Брацигово, каня всички жители на общината да участват в публичното обсъждане на отчета за изпълнение на бюджета на община Брацигово за 2020 година, отчет за изпълнение на сметките за средствата от Европейския съюз за 2020 г., годишен отчет за състоянието на общински дълг за 2020 г., което ще се проведе на 09.08.2021 г. (понеделник) от 10.00 часа в залата на Младежки дом – гр. Брацигово.

Материалите по отчета на бюджета за 2020 г. са на разположение на заинтересованите всеки работен ден в сградата на Общинска администрация, стая № 16, публикувани са на интернет сайта на Община Брацигово и във в. „Априлци“ на 15.07.2021 г.

Становища и предложения по отчета на общинския бюджет за 2020 г. могат да се представят в деловодството на Община Брацигово или на електронен адрес: kmet@bratsigovo.bg в срок до 05.08.2021 г. /вкл./.

инж. Веселина ДАМОВА
председател на Общински съвет – Брацигово

ИЗБОРИ 2021 – 11.07

Публикуваните резултати са по сведения на ГРАО – Брацигово
към 10.00 часа на 12.07.2021 г.

РЕЗУЛТАТИ - ИЗБОРИ ЗА НАРОДНО СЪБРАНИЕ - 11.07.2021 Г.

СЕКЦИЯ	ЗАЕДНО		БНС	БСП	ГЕРБ	АТАКА	ДПС	МУТРИ ВЪН	ПП МИР	БТР	ВЪЗРАЖДАНЕ	БРИГАДА	ПРЯКА ДЕМОКРАЦИЯ	БЪЛГАРСКО ЛЯТО	ПАТРИОТИ	ЛЯВ СЪЮЗ	ЗЕЛЕНИТЕ	НО ДЕСНИЦА	ГЛАС НАРОДЕН	РЕПУБЛИКАНЦИ	ИПН	ДА БЪЛГАРИЯ	НЕ ПОДКРЕПИМ	ОБЩО ЗА СЕКЦИЯ
	№ 1	№ 2																						
1-ва секция гр. Брацигово	0	1	0	41	89	2	1	8	0	0	3	1	0	14	12	2	0	0	0	1	70	27	4	276
2-ра секция гр. Брацигово	0	0	0	51	53	0	3	15	0	0	4	1	0	14	23	0	0	0	0	0	43	15	3	225
3-та секция гр. Брацигово	0	2	0	47	45	0	1	3	0	0	4	0	0	6	19	0	0	0	0	0	39	16	4	186
4-та секция гр. Брацигово	1	0	2	31	46	1	4	16	0	0	1	0	1	13	20	1	1	0	0	1	60	20	1	220
5-а секция гр. Брацигово	1	0	0	33	72	2	0	7	0	1	6	0	0	9	17	1	0	0	1	0	67	26	3	246
6-а секция гр. Брацигово	1	0	4	6	57	2	0	1	0	1	0	0	0	0	7	0	0	0	0	2	9	2	0	92
7-ма секция с. Равногор	0	0	1	43	93	2	0	7	0	0	8	0	0	0	10	0	1	0	0	0	22	4	1	192
8-ма секция с. Розово	1	0	2	24	57	0	1	6	0	1	13	0	2	2	29	0	0	0	1	2	30	4	1	176
9-а секция с. Бяга	0	2	0	75	58	1	1	6	0	1	3	0	0	3	7	1	0	0	0	0	48	8	5	219
10-а секция с. Бяга	0	0	0	46	59	1	0	18	0	0	4	0	0	1	5	1	0	0	0	0	48	6	0	189
11-а секция с. Исперихово	0	0	1	35	78	2	0	9	1	0	2	0	1	3	6	1	0	1	0	0	63	5	2	210
12-а секция с. Исперихово	0	0	0	7	9	0	7	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	35
13-а секция с. Исперихово	0	0	0	16	24	2	1	6	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0	0	34	9	0	97
14-а секция с. Козарско	0	0	0	48	40	2	0	10	0	0	0	1	0	2	6	2	0	1	0	1	39	6	0	158
15-а секция с. Козарско	0	0	0	36	33	0	0	4	0	0	0	0	2	0	12	0	0	0	1	0	39	9	4	140
16-а секция с. Жребичко	0	0	1	8	8	2	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	5	1	0	28
Общо:	4	5	11	547	821	19	19	117	1	6	49	3	6	68	179	9	2	2	3	7	625	158	28	2689

НАЦИОНАЛНАТА АСОЦИАЦИЯ НА ДОБРОВОЛЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ ГОСТУВА НА ДОБРОВОЛЦИТЕ ОТ БРАЦИГОВО

От няколко години насам в общината ни съществува сформирани доброволчески отряд за реагиране при кризисни ситуации от различен произход. Отрядът си има и име – „Актив“, и своя емблема. В него членуват символично осем души, предимно младежи, които се включват в различни акции, като пожари, наводнения, други природни бедствия, дори и издирване на хора, загубили се в планината. Всички те са екипирани и преминали през задължителна подготовка.

Тази година по покана на отряда в Брацигово гостува председателят на Националната асоциация на доброволците в Република България д-р Ясен Цветков и г-н Стелиян Хараланов – член на УС на асоциацията.

Д-р Ясен Цветков изнесе някои данни за мрежата на доброволческите отряди в страната и сподели положителен опит, видян у нас и в чужбина.

Според него до края на годината във всяка община в България с население до 20 хиляди души трябва да има сформирани доброволчески отряди за гасене на пожари, като най-често срещано природно бедствие. Вече има създадени подобни отряди в 211 общини, остава да се сформират в още 29. Общо броят на доброволците в страната е 2 945, като половината от тях са минали всички специализи-

рани курсове, вече са получили и облекло. Министерството на финансите е предвидило и субсидия за общините, които имат доброволчески отряди. Те ще бъдат 1 000 лева за дрехи, 200 лева за облекло и 300 лева за обучение.

Председателят на Националната асоциация на доброволците в Република България д-р Ясен Цветков даде висока оценка на работата на пожарникарите, полицията, горските и военните в община Брацигово при овладяването на различни природни бедствия и кризисни ситуации. Бяха обсъдени възможностите за развитие на доброволчеството в града и бъдещото сътрудничество между общинското доброволно формирование и НАДРБ.

На срещата присъстваха кметът на община Брацигово г-жа Надежда Казакова, секретарят на общината г-н Йордан Павлов, директорът на Дирекция „Специализирана администрация“ – инж. Анелия Методиева, началникът на РСПБЗН – Пещера, главен инспектор Димитър Миразчиев, служители на Общинска администрация и доброволци.

„ИНФРАСТРОЙ“ ЕООД – ГР. БРАЦИГОВО

О Б Я В А

Предложение за нови цени за гоставяне вода, отвеждане на отпадъчни и гъждовни води на потребителите.

УВАЖАЕМИ АБОНАТИ,

На основание чл. 18 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационни услуги, приета с ПМС №8 от 18.01.2016 г., обн., ДВ бр. 6/22.01.2016 год., „ИНФРАСТРОЙ“ – ЕООД гр. Брацигово, ви уведомява за ПРЕДЛОЖЕНИЕТО си за нови цени на ВиК услугите както следва:

Цена за доставяне вода на потребителите без ДДС:

2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.
1,105	1,108	1,135	1,153	1,223

Цена за отвеждане на отпадъчни води за битови потребители без ДДС:

2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.
0,111	0,115	0,197	0,210	0,226

Така предложените цени подлежат на утвърждаване от КЕВР, съгласно Глава четвърта „Регулиране на цените на ВиК услуги“ – чл. 14 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги /ЗРВКУ/, ДВ бр. 58 от 31 юли 2015 г./ Окончателно одобрените от КЕВР цени ще бъдат публикувани по реда на чл. 20 от ЗРВКУ и чл. 26, ал. 3 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационни услуги.

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: отчет за касово изпълнение на бюджета и средствата от ЕС към 31.12.2020 г. и отчет за състоянието на общинския дълг към 31.12.2020 г.

Отчетът за касовото изпълнение на бюджета на община Брацигово за периода 01.01.2020 – 31.12.2020 г. е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси, Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г. и дадени указания от Дирекция „Държавно съкровище“ при Министерството на финансите.

Община Брацигово е самостоятелно обособена административна единица, включваща общински център – гр. Брацигово, и 13 броя второстепенни разпоредители с бюджетни кредити, от които 4 кметства, 4 училища, 4 детски градини и един музей. Отчетът за текущото изпълнение на бюджета на община Брацигово към 30.09.2020 г. включва:

- местни данъчни и неданъчни приходи и приходи от управление на общинската собственост;
- целево изпълнение на субсидиите и трансферите от републиканския бюджет, трансфери от други министерства и ведомства и управление на дълга.

Бюджетът на община Брацигово за 2020 г. е приет с Решение № 45/13.02.2020 г. на Общински съвет – Брацигово. През отчетния период са отразени служебни корекции по бюджета на база писма от МФ, както и получени целеви трансфери.

ПРИХОДНА ЧАСТ

Изпълнението на приходната част на бюджета към 31.12.2020 г. е в размер на 9 064 790 лв., от тях приходи за държавните дейности в размер на 5 117 313 лв. и приходи за местни дейности в размер на 3 947 477 лв.

I. Изпълнение на приходите за делегираните държавни дейности.

Актуализираният годишен план на приходите за държавни дейности е 6 273 395 лв., а изпълнението към 31.12.2020 г. е 5 117 313 лв.

Общата субсидия е получена на 100 %, т.е. при план 4 725 405 лв. – отчет 4 725 405 лв.

Средства за компенсация за транспорт на деца и ученици по чл. 283, ал. 2 от ЗПУО и компенсация за пътувания по вътрешноградския транспорт и междуселищния автомобилен транспорт: план 9 546 лв. – отчет 9 546 лв.

Получените целеви трансфери към 31.12.2020 г. включват:

- средства в размер на 1 709,05 лв. за изплащане на възнаграждения на ОИК;
- средства в размер на 292 287,39 лв. по механизъм „Лична помощ“;
- средства в размер на 23 913,53 лв., получени от АСП по проект „Целево подпомагане с топъл обяд в община Брацигово“, финансиран по програма „Целево подпомагане с топъл обяд в условията на извънредна ситуация 2020“;
- средства в размер на 8 811,97 лв., получени от Фонд „Социална закрила“, за осигуряване на непрекъснат образователен процес на децата и младежите, които учат и са настанени в социални услуги, делегирани от държавата дейности от резидентен тип и домове за деца, лишени от родителска грижа от I до XII клас, по реда на чл. 27, ал. 1 т. 2 от Закона за социално подпомагане (средствата са за закупуване на технически средства с лицензиран софтуер, рутер и заплащане на такса интернет);
- средства в размер на 100 331 лв., получени от МОН за „Аварийен ремонт на покрив и класни стаи на НУ „Васил Петлешков“ – гр. Брацигово“;
- средства в размер на 822,05 лв., получени от МОН в изпълнение на т. 7, ал. 17 и 18 от Закона за семейните помощи за ОУ и ДГ;
- средства за възнаграждения и осигуровки за ПВЗ: план 101 586 лв. – отчет 101 586 лв.
- целеви трансфери от ПУДООС по проект „Обичам природата и аз участвам“ – 4 999,70 лв. на СУ „Народни будители“ – гр. Брацигово.

През м. септември 2020 г. Община Брацигово получи целеви трансфер съгл. ПМС 250/04.09.2020 г. в общ размер 529 278 лв., от които:

- за обект „Укрепване на свлачище на път PAZ 2045/III-375/ – Исперихово-Козарско-Жребичко – 511 263 лв.
- за разплащане на разходи за овладяване на частично бедствено положение на територията на с. Розово и с. Равногор и летища „Розовски връз“ и „Васил Петлешков“ – 18 015 лв.

В частта на неданъчните приходи са отчетени 13 000 лв., от които общински такси 6 495 лв. и помощи и дарения от страната 6 505 лв.

Наличността на паричните средства към 31.12.2020 г. в държавните дейности е 1 203 806 лв.

II. Изпълнение на общинските приходи.

Общинските приходи са източник за финансиране на местните дейности. Изпълнението на общинските приходи към 31.12.2020 г. е 48,47 %. При уточнен годишен план 2 683 209 лв. изпълнението е в размер на 1 300 679 лв.

Изпълнението по видове приходи е както следва:

1. Имуществени данъци:

Вид на данъка	План	Отчет	% изпълнение
Патентен данък	8 000	6 137	76,71
Д-к върху недвижими имоти	95 000	84 738	89,20
Д-к в/у превозните средства	253 000	264 718	104,63
Д-к при придобиване на имущество по възмезден начин	75 000	56 444	75,26
Туристически данък	9 000	8 706	96,73
Всичко имуществени данъци:	440 000	420 743	95,62

2. Неданъчни приходи:

Вид на неданъчните приходи	План	Отчет	% изпълнение
Приходи и доходи от собственост, в т.ч.	279 300	224 265	80,30
- приходи от продажба на услуги	180 000	106 865	59,37
- приходи от наеми на имущество	39 000	48 834	125,22
- приходи от наем на земя	60 000	68 393	113,99
- приходи от лихви	300	173	57,67
Общински такси, в т.ч.	1 463 392	577 183	39,44
- за ползване на детски градини	38 000	26 397	69,47
- за ползване на детски ясли	6 000	2 431	40,52
- за ползване на ДСП и др. об. услуги	55 000	48 049	87,36
- за ползване на пазари и тържища	5 000	682	13,64
- за битови отпадъци	1 291 092	433 396	33,57
- за технически услуги	36 000	38 298	106,38
- за административни услуги	25 000	20 156	80,62
- за откупуване на гробни места	2 000	3 087	154,35
- за притежание на куче	300	275	91,67
- други общински такси	5 000	4 412	88,24
Глоби, санкции и наказателни лихви	40 700	46 045	113,13
Други приходи	6 000	5 048	84,13
Внесен ДДС и други данъци	- 50 000	- 14 999	30,00
Постъпления от продажба на нефинансови активи	499 317	37 894	7,59
Помощи и дарения от страната	4 500	4 500	100,00
Всичко неданъчни приходи	2 243 209	879 936	39,23
ВСИЧКО СОБСТВЕНИ ПРИХОДИ	2 683 209	1 300 679	48,47

НА ПЪТЯ ЖИВОТЪТ Е С ПРЕДИМСТВО!

На 29 юни всяка година отбелязваме Националния ден за безопасност на движението по пътищата. Инициативата е на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“.

Не забравяйте, че
**НА ПЪТЯ
ЖИВОТЪТ
Е С ПРЕДИМСТВО!**

**ДА БЪДЕМ РАЗУМНИ,
ДИСЦИПЛИНИРАНИ,
ТОЛЕРАНТНИ И
ОТГОВОРНИ!**

На този ден с децата упражнихме знанията и уменията да се движим безопасно на улицата и да спазваме правилата!

Деница ПОПОВА
ДГ „Пъстро хвърчило“

Мариян Заркин от Брацигово спечели първо място в национален конкурс

За Мариян Заркин любовта към животните не е временно увлечение, а начин на живот. Затова той участва в конкурса „Ветеринарният лекар – лечител на човечеството“ и без проблеми грабна първото място в категорията си.

Конкурсът е организиран от Ветеринарната гимназия в Стара Загора и е включен в календара на извънучилищни прояви на МОН. Провежда се в шест категории – създаване на рисунки по темата, есе, фотография, презентация, статия или късометражен филм.

ражен филм.

Нашето момче е на първо място със статията си „Менажерията на един ученик“. Тя е публикувана в пещерския сайт ПЕЩЕРА ПРИМ (<https://peshteraprim.com>) и е част от поредица за интересите на учениците от СУ „Св. Кл. Охридски“ в Пещера. Мариян неслучайно е избрал това училище – там всеки ученик има възможност да прояви способностите си.

Сега Мариян е в VII клас и му предстои да докаже себе си и на друго ниво.

Да му пожелаем успех – и на него, и на всички деца от Брацигово!

Валентин СТОЯНОВ

КРАЙ НА ПЛАСТМАСОВИТЕ ПРОДУКТИ ЗА ЕДНОКРАТНА УПОТРЕБА В ЕС

От 21 юли 2021 г. в ЕС влиза в сила нов закон за опаковките, който прекратява употребата на еднократните пластмасови продукти

В Германия и други държави, членки на ЕС, от 01.07. започна намаляването до изчезване на еднократните пластмасови изделия. Новият закон за опаковките цели да намали количеството пластмасови отпадъци. Той обхваща, наред с други неща, пластмасовите прибори за хранене, пластмасовите чинии, сламки, чаши, включително капачките за чаши, тапите за уши и пластмасовите държачи за балони. Освен това забраната се отнася и за опаковки на храни за носене от стиропор, както и чаши от същия материал.

Забраната трябва да доведе до спестяване на ресурси, разтоварване на околната среда и най-вече до защита на моретата. Около 80% от отпадъчните води са замърсени с пластмаса, голяма част от която е за еднократна употреба. Тъй като рибите и другите морски животни често ги считат за хранителни отпадъци и ги ядат, микропластмасите достигат и до човешката храна.

Сега търговците са задължени да преминат към продажба на такива продукти от рециклируеми материали, като стъкло или метал. Това, което търговците на дребно вече са закупили – пластмасови изделия за еднократна употреба, може да се употребява и продава, докато се изконсумира.

Законът позволява по-нататъшно използване на мокри кърпички, подложки, тампони и тютюневи изделия с филтър, но в бъдеще те трябва да имат информация върху опаковката или самия продукт, както и да посочват какви екологични последици биха предизвикали при неправилно третиране.

СИТУАЦИЯТА В БЪЛГАРИЯ

За да влезе в сила забраната и у нас, първо трябва да се приеме съответната наредба. Тя се очаква да влезе в сила най-късно в началото на септември, поясняват от Министерството на околната среда.

... „Жалостна и сърцераздирателна е картината на страданията и убийството на Никола Апостолов.

Деятелността и подвигите на тоя духовен пастир и патриот българин, са вече познати на читателите. Сега ще упоменем в късо за неговите страдания и убийството му, извършени от турското правителство след примирието и предаването ни.

Както споменахме в миналата глава, поп Николай биде откаран в Пазарджик от Хасан паша още при първото му дохождане с войските си в Брацигово. Щом ги закарали в Пазарджик, затворили ги и през нощта ги били, но поп Никола бил толкова бит, щото не е бил можал да стъпи на краката си за няколко дни. По тая причина той не биде докаран в Брацигово при второто дохождане на войските. До когато са били затворени и държани в Пазарджик, него били изкарвали под следствие три пъти и на трите пъти бил бит и му изваждали по един зъб. Това са вършили пазарджикските бейове пред лицето на командир Надир паша. И всичко това е ставало по внушение на интригите на пазарджикски и пловдивски гърци, срещу които той /поп Никола/ много ратуваше във времето на църковния въпрос.

Когато европейските пратеници почнаха да пристигат през Пловдив, Пазарджик и Пещера за Брацигово, Батак, Перушица и Панагюрище, гдето ставаше театърът на въстанието и изколанието на българите в последните три села, тогава всичките затворници, в това число и поп Никола, били закарани пеши от Пазарджик в Пловдив и по пътя били най-немилоствено изтезавани от баши-бозуците, които постоянно са ги били по пътя.

Щом ги закарали в Пловдив и ги набутали едни по затворите, а други по ханицата и хамамите, поп Никола затворили отделно в едно тъмно и много тясно място. Вечерта му вързали краката и го овесили с главата надолу, в което положение го държали цели 24 часа. Благодарение обаче на някои „човеколюбиви хора“, които в това време се интересували и питаели за брациговци, поп Никола бил изваден от тъмничното и тясно място, освободен от овесеното положение и бил поставен в друга, по-светла стая в затвора в самия конак.

Справедливостта го изисква да признаем, че интересующите хора са били пловдивски и едрински арменци, в това число и доктор Владо. Мнозина от тия арменци са ходили при затвора, гдето е бил затворен тоя свещеник и са намирали сгодни случаи да го улесняват в положението му. Когато поменатия доктор пръв път му занел церове, с него отишъл и един познат нему, чрез Бъчварови, арменец, който му казал: „Попадъ ефенди, бу илач балданъ татлъдъръ“ /Г-н попе, тоя цяр е от меда по-сладък/. Значи, че той му казал да държи отказание във всичко, като с това му припомнил турската пословица: „Инкяр балданъ татлъдъръ“ /Отказанието е от меда по-сладко/.

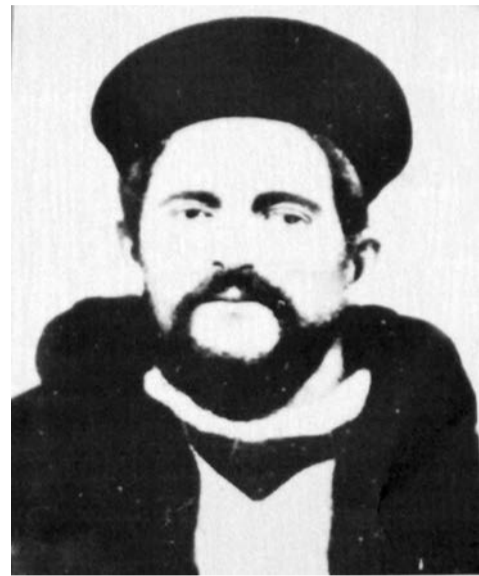
По тоя начин същите арменци са предупредили и другите брациговци първенци по затворите. Тия последните, посредством дюлгерския език предупредили в отказание всички други брациговци, които били по затворите.

Една седмица след закарването им в пловдивските затвори, когато е дошъл малко на себе си, поп Никола е бил три пъти изкарван пред изпитвателната комисия. Вследствие на отказанието му и неизказването му на хора, той бил подложен на най-тежки изтезания и мъки: колко пъти през нощта е бил бит, догде най-последне не е можал да стани да ходи, нито добре да говори.

Най-последните му думи, изказвани пред изпитвателната комисия са били: „Господа комисари, моля да ми се позволи за последен път да изкажа две думи. Мене няколко пъти стана как ма повиквате да ма изпитвате. Деня ма изпитвате, нощта ма бият. Не знам на основание на кои закони става това с мене. Ако съм виноват, то осъдете ма според царските закони, а защо се позволява да ма бият. Ние знаем, че царските закони не позволяват да са бият и наказват хората, които му се предават и просят милост за живот. Ние ако вдигнахме оръжие в ръце, вдигнахме го да се вардим от баши-бозуците, които бяха се вдигнали да колят хрис-

тияните, а не и против царя. С баши-бозуците се бихме, а с царския аскер не. Щом дойде царския аскер, ние брациговци и селяните се предадохме като на баща-покровител. А сега що става с нас брациговците по затворите и по пътищата – властите ни бият до умирање. Нека християнска Европа, чрез своите представители, поразмисли добре за участта на християните под турското правителство.“ Като изказал горните думи и се разплакал.

Когато е говорил тези думи той е имал очите си обърнати към европей-

През м. юли т. г. се навършват 145 г. от смъртта на една забележителна личност от предосвобожденската епоха в Брацигово – свещеник Никола – поп Сокол, духовен пастир, председател на църковно-училищната община, а след 22 февруари 1876 и на Комитета по подготовката на бъдещото въстание.

И ако историята все още споменава Васил Петлешков, макар че не му отреди заслуженото място, а думите му „Сам съм, други няма...“ се приписват другиму, то името на мъченика поп Сокол е в пълно забвение и от нас, брациговци. За него тук днес напомним един релеф на мемориалната стена и бастун-сабята в музея. А уникалната му къща с вътрешен параклис-скривалище, забележителен архитектурен паметник, е реставрирана с определена цел – каква е съдбата ѝ? – но това е друга тема...

Тук ще ви запознаем, за първи път, с животописни бележки за поп Сокол, писани през далечната 1889 г. от възрожденския брациговски учител Атанас Мишев*, който е и негов племенник. За да бъдем верни на автора, запазваме неговия език и правопис, като са подменени буквите, които днес не се използват.

ските комисари.

След изказание горните думи от мъченика свещеник, между европейските и турските комисари е станало спречкване. Първите са настоявали за олекчението на затворниците в затворите и заедно с турските си събратя излезли та обходили всички затвори. От тогава и затворите почнали да се държат по-чисто и неоснованото до тогава положение на затворниците полекнало.

Горните сведения сме събрали в Брацигово през м. юний 1876 година от американския мисионер г-н Яков Ф. Кларк, който в това време посети градеца ни и после от завърналите се от затворите нашенци брациговци.

По едно време всички затворени брациговци закарали в Одрин, а само поп Никола оставили в Пловдив, защото е бил много зле болен. Но и след замиването на брациговци за Едрене той пак бил изтезаван, догде най-последне през втората половина на м. юлий той бил немилоствено убит в пловдивските затвори.

Един ден след смъртта му, тялото му бива докарано в Брацигово. Когато се разнесе слухът, че поп Никола докарали от Пловдив мъртъв, то всичкото население от градеца се стече у дома му да види за последен път духовния си пастир и самоотвержен патриот, поп Никола. И ние отидохме да видим за последен път своя вуйка.

Но, ох Боже, що видехме в приемната му стая? В нея беше простряно мъртвото тяло на поп Никола. Но то не приличаше на неговото тяло. Лицето му беше синьо като джигер, Но тялото му, но бутовете му, Боже пази. Тялото му беше син-синявец. Месата от бутовете му, от задниците му изпадаха, когато го съблякоха да го мият, според християнския обичай като на свещеник. От коленете до кълките се показваха костите.

Населението направи всичко, щото се изискваше за погребение на своя духовен пастир. То повика отвънка свещеници, които да извършат обряда на погребението му. Свещеници дойдоха от Пещера – иконом поп Стефан Атанасов и поп Михал, от Ликачово – поп Геро, от Козарско – поп Стоян и от Ча-

накчиево – поп Георги.

Погребението му стана най-тържественно при присъствието на всичкото население.

Тялото му се погребя в черковните гробища в отдела, гдето са погребани и упокойните се до това време свещеници.

И така поп Никола Апостолов прие мъченическата смърт като стана жертва изкупителна за българската свобода. Той остави в най-плачевно положение попадащата си с още 7 момичета неомженети и едно момче пеленаче.

то и във време на процеса за завещаното от покойния д-р Ангел П. Гачов девическо училище, той най-много измежду събратята си се отличаваше, за което и справедливо му се даде от надлежното място и титлата иконом, като му се даде правото и на изповедник.

Със своите неуморими трудове и деятелност той най-много спомогна за успеха и напредъка на отечеството си, той най-много залагаше за уреждането и преуспеването на църковно-училищните работи и родния ни градец.

Последствие на тия неуморими ста-

145 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА СВЕЩЕНИК НИКОЛА – ПОП СОКОЛ /1826-1876/ МЪЧЕНИК ЗА БЪЛГАРСКАТА СВОБОДА

ЛИКЪТ МУ

Кратката биография и некролог на духовния пастир и истински патриот – поп Никола Апостолов.

Поп Никола Апостолов е роден през 1826 година от родители Апостол и Божа, брациговци от арнаутско произхождение и от православно вероизповедание. При светото кръщение приел името Сокол.

Баща му Апостол произхождаше от фамилията, наричана Траянови и е брат на Христо Траянов, преименуван отпосле в Боянов.

Майка му Божа произхождаше от фамилията, наричана Бъчварови. Тя беше сестра на нашите дядове братя Христо и Атанас Бъчварови.

И така поп Никола Апостолов по мъжки род произхождаше от фамилията Траянови, а по женски – Бъчварови. Много малък той останал сирак без баща. Майка му Божа се поженила за стария в Брацигово учител Иван, родом от Казанлък.

От малък той се е възпитавал от пастир му учител Иван и майка му Божа.

Учението си почнал при пастрок си – стария учител Ивана и свършил при покойния патриот – учител Янаки.

В науките си той много успявал и е бил пръв между съучениците си. В характера си е бил много пъргав и буен. Такъв си остана и до смъртния си час.

Вуйковете му /Бъчварови/ и чичовете му /Траянови/ като виждали твърдия му и буен характер, за да го поуспирят, приели го при себе си /особено първите/ и го научили на занаята – бъчварин.

През есента на 1848 година той биде венчан в пръв брак с г-ца София, родом от с. Здревичко.

През пролетта на 1850 година биде ръкоположен за свещеник, в който сан първото му име Сокол се замени с името Никола. И така от бъчварин Сокол той стана духовен пастир поп Никола.

В качеството си на свещеник и като човек, произхождащ от най-първи и благородни фамилии, той в скоро време спечели доверието на първенците гражданци и се постави начело на църковно-училищните работи в градеца.

Във време на църковния въпрос, как-

рания за доброто на общината, той беше спечелил симпатиите и доверието не само на своите съотечественици – стари и млади, но и ония на пловдивските родолюбиви и ученолюбиви граждани българи. С една дума без неговото съгласие нищо не се вършеше в градеца. За неговите остроумие, пъргавост и самоотверженост всяка година беше принаждаван и с абсолютно вишегласие избран за Председател на Църковно-училищната община и на Комитета по освобождението на отечеството ни.

Отхранен в народен и буен дух и като патриот той по примера на своите деди и прадеди, много отрано беше почнал да разбужда народния дух между своите съотечественици.

Своята политическа деятелност почна през 1868 година и непрекъснато продължава да работи и работи до последните дни на живота си.

Във време на пригответленията, както и във времето на въстанието и боя много се отличаваше със своите наставления, сам даваше пример и поощряваше всякого към свято народно дело.

Най-последне след примирието и предаването ни на турските редовни войски – на 6 май 1876 год. – той биде откаран от Хасан Паша в Т. Пазарджик, гдето биде арестован и бит. Оттука откаран и арестован в Пловдив, гдето беше овесван с главата надолу, най-жестоко мъчен и най-немилоствено убит в последния затвор през месец юлий с. г. /1876/.

И така патриотът и незабравимият в Брацигово поп Никола Апостолов прие мъченическа смърт, като стана жертва изкупителна за нашата свобода...

Из „Спомени за българското отечество“

Страницата подготви
Владимир БАТАКЛИЕВ

***Ат. Мишев /1838-1904/, учител в Т. Пазарджик, Паталеница, Пещера, Батак, Брацигово. Участник в Първия учителски събор в Пловдив /1870/. Учредител на читалището в Пещера /1873/, сред учредителите у на създаденото от В. Петлешков читалище „Трендафил“ в Брацигово /1874/. Участник е в първите театрални представления. Първи историкограф на Априлското въстание. Печата „Боят около Брацигово в 1876“ /1881/, оставя ръкопис „Спомени из българското отечество“ /1889/, запазен в БАН.